

Tilskud af Theatrets Kasse til dette Diemed, men naar Bestemmelsen i Planens III. §. 2 maa forstaas saaledes, at den der omhandlede Pension skal garanteres de Bedkommende af Theatret, altsaa af Statskassen, forekommer det Udvalget, at Rigsdagen ved at gaa ind derpaa vilde bryde med de Forhandlinger og Beslutninger, som den med Hensyn til Pensionsvoesenet, Theatret vedkommende, i en længere Narrække har gjort gjældende. Vel gaar Regjeringen, i Genhold til de foransførte Bilag III. og IV., ud fra, at Alderdomsforsørgelsesfonden vil være i Stand til med de beregnede Indtagter at dække de fastsatte Forpligtelser; men hertil bemærkes, at saafremt denne Regjeringens Antagelse er rigtig, vil det være ufornuddent, at opstille Staten som Garant, medens denne Antagelse, i samme Grad som den maatte vise sig urigtig, vil fremkalde de Ulemper for Statskassen, som Udvalget ikke finder det forvarligt at udsætte den for. Man skal derfor opfordre Ministeren til inden tredie Behandling af Finantsloven at foranledige Planen ændret saaledes, at Staten er uden Ansvar, selv om bemeldte Fond mod Regjeringens Formodning ikke skulde blive i Stand til at dække sine Forpligtelser, og Udvalget vil da tilraade at yde det pøstede Tilskud. Forbliver Planen derimod uforandret, vil Udvalget foreslaa at forblive ved de hidtil gjældende Bestemmelser om Tilskud til en Alderdomsforsørgelse og dermed nægte sit Samtykke til den ved Planen oprettede.

116) VI. A. 1. Om Anvendelsen af denne Konto til faste Understøttelser foreligger der ikke Udvalget nogen Oplysning; da Ingen uden særlig Bevilling kan optages paa denne Konto, og altsaa forsaavidt Nogen af de Paagældende afgaar i Løbet af Finantsaaret, den tilsvarende Sum bliver at spare; maa man gaa ud fra, at Anvendelsen er den samme som de foregaaende Aar, jfr. Betænkningen for ifjor. Dette har Ministeren ved senere Forhandling bekræftet.

117) VI. A. 2. Denne Konto til midlertidige Understøttelser er foreslaaet forhøjet med 2,000 Kr. Dette Forslag er fremkommet ved Foranledning af en Henvendelse fra Statsrevisor Fischer til Ministeriet, som fyldigere udvikler Diemedet med Bevillingen, og som man derfor, da Spørgsmaalet første Gang træder frem i denne Form, her skal meddele:

„Den, der vil gjøre vort Fædrelands Natur i een eller anden Retning til Gjenstand for Undersøgelse, uden dog at kunne offre forholdsvis megen Tid dertil og uden at have store Pengemidler til sin Naadighed, støder strax paa en i de allerfleste Tilfælde uoverstigelig Hindring i Mangelen paa Hjælpeidler. — Naturhistorisk Undervisning er nu indført i en stor Del af vore Skoler, og denne Undervisnings Værd har fundet almindelig Anerkjendelse; men i Reglen mangle selv de nødvendige Midler til at anskueliggjøre, hvad der foredrages, og Undervisningens Frugter ere derfor i det Hele ikke saa rige som ønskelig.

De bedste Hjælpeidler ved Siden af gode Lærebøger ere selvfølgelig naturhistoriske Samlinger, men baade for Private og Skoler blive saadanne i Regelen allerede for Betøiningens Skyld uoverkommelige; maaſte endnu større blive Vanskelighederne, naar der spørges om at opbevare og vedligeholde (jeg vil ikke tale om at udstille) Samlingerne, thi dertil kræves baade store Udgifter og stor Plads.

Maa man saaledes opgive det Bedste som noget Uoverkommeligt, bliver Spørgsmaalet, om ikke det Næstbedste skulde være opnaeligt, hvorved jeg tænker paa virkelig gode, for største Delen illuminerede, Afbildninger af Naturgjenstande med tilhørende populær Text, der kunne erhverves for en billig Pris.

At vente paa, at den private Virksomhed skulde skaffe os et saadant Hjælpeiddel, vil sikkert være forgæves; thi skal den private Mand have sine Udgifter dækkede, vil det være nødvendigt at sætte Prisen forholdsvis høi, og derved vil igjen Afsetningen indskrænktes. Kun over Danmarks Fugle have vi et Værk omtrent som det, jeg har tænkt mig i denne Henseende; men skjøndt Fuglene interessere næsten Alle, og skjøndt Værket er udgivet af en Mand, der forstod paa en heldig Maade at arbejde billigt, og dets Pris derfor ogsaa er langt under den, et lignende Værk koster i Tyskland — ikke at tale om England —, saa er Prisen dog en Hindring for Udbredelsen. Men selv til den Pris, det koster, har dette Værk bidraget mere til at udbrede Kundskab om og Interesse for vore Fugle, end alt det tilfammen, der i denne Retning er sket hos os, før det udfom. Heri finder jeg et godt Bærfel om, hvad der vil kunne udrettes ved Værker som dem, jeg har tænkt mig, men tillige en Støtte for den Overbevisning, at skal det lykkes at faae dem, maa Staten træde til. Mit Ønske er det at vinde det høie Ministerium